

Rentebegrensningsreglene – omklassifisering av eksterngjeld til interngjeld

Artikkelen tar for seg de nye reglene om begrensning av fradragrett for renter mellom **nærstående og ser spesielt på tilfeller der eksterngjeld omklassifiseres til interngjeld når en nærstående part har stilt sikkerhet mv. for lån.**

Artikkelen er forfattet av:

Advokatfullmektig
Tone Kaarbø
Advokatfirmaet Wiersholm

Advokat, dr. juris
Bettina Banoun
Advokatfirmaet Wiersholm

Nye regler og forskrift

Med virkning fra 1. januar 2014 er det som kjent innført nye regler om begrensning av fradragrett for renter mellom nærstående. I utgangspunktet rammes interngjeld, men eksterngjeld omfattes også, dersom en nærstående part har stilt sikkerhet mv. for lånet.

Reglene vil medføre at mange norske selskaper kan få begrenset eller ingen fradragrett for sine gjeldsrenter. En rekke høringsinstanser gikk imot reglene og fremhevet at låneavtaler må reforhandles, finansieringskostnadene vil øke og finansieringsstrukturen må restruktureres kun av skattemessige hensyn.

Finansdepartementet sendte 20. desember 2013 ut et høringsnotat med utkast til forskrift om unntak fra bestemmelsen om at renter til ikke-nærstående part skal anses som interne renter dersom en nærstående part har stilt sikkerhet for gjelden. Unntakene som foreslås, vil til en viss grad lempe på de vidtrekkende konsekvensene av reglene. Høringsfrist for forskriftsutkastet er satt til 14. februar 2014. Ifølge departementet skal forskriften vedtas i løpet av våren 2014, og gis virkning fra 1. januar 2014.

Rentebegrensningsreglene i hovedtrekk

Hovedtrekkene i rentebegrensningsreglene er:

- Låntakende selskap gis fradrag med 30 prosent av en beregnet rentefradragsramme, en såkalt skattemessig EBITDA. Fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av denne særskilte fastsatte resultatstørrelsen, avskjæres. Långiver blir beskattet fullt ut for renteinntektene.
- Rentebegrensningsregelen gjelder i utgangspunktet gjeld til nærstående, dvs. interngjeld. For å anses som nærstående part, kreves eierskap eller kontroll med minst 50 prosent.
- Sikkerhetsstillelse, letter of comfort, positive eller negative pantsettelseserklæringer samt back-to-back-avtaler fra nærstående kan medføre at et eksternt lån omklassifiseres til internt lån. Det foreslås imidlertid unntak i forskrift der underliggende selskap stiller sikkerhet for gjelden.
- Ved beregning av rentefradragsrammen tas utgangspunkt i skattemessig resultat før eventuell begrensning i rentefradraget. Netto rentekostnader og skattemessige avskrivninger skal tilbakeføres i dette grunnlaget.
- Overstiger netto rentekostnader MNOK 5, skal rentefradragsbegrensningen gjelde fullt ut.
- Avskåret rentefradrag kan fremføres til fradrag i de ti påfølgende inntektsårene.
- Inntektstillegget for renter som avskjæres, kan ikke føres mot fremførbart underskudd eller avgis til andre konsernselskaper i form av konsernbidrag.

Hvem anses som nærstående?

Nærståendebegrepet er meget vidt. Kravet til interessefellesskap er det samme som i definisjonen av nærstående i ligningsloven § 4–12 nr. 4. I skatteloven § 6–41 (4) er «nærstående» definert:

«a. selskap eller innretning som låntakeren, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent,

b. person, selskap eller innretning som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer låntaker med minst 50 prosent,

c. selskap eller innretning som nærstående etter b, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent, og

d. nærstående person etter b sine foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre, samt selskap eller innretning som disse, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent.

Person, selskap eller innretning regnes som nærstående etter tredje ledd dersom kravet til eierskap eller kontroll etter dette ledd har vært oppfylt på noe tidspunkt i inntektsåret.»

En person, selskap eller innretning anses som nærstående til et selskap når vedkommende har direkte eller indirekte eier- og kontrollandel på minst 50 prosent. Bestemmelsen skal omfatte både direkte og indirekte eierskap, og det er lovfestet identifikasjon med en rekke familiemedlemmer og samboere.

Kriteriet «kontrollerer» tar sikte på å fange opp tilfeller hvor bestemmende innflytelse over det andre rettssubjektet utøves på

annet grunnlag enn eierskap. Det omfatter bl.a. rådighet over stemmeflertall på generalforsamling, retten til å velge flertall av styremedlemmer i et selskap, eller hvor en gjennom avtale er sikret bestemmende innflytelse over det andre rettssubjektet, jf. Ot.prop. nr. 62 (2006–2007) pkt. 6.5.1.3. Om det foreligger slik kontroll, må vurderes konkret i det enkelte tilfellet, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) pkt. 4.11.3.

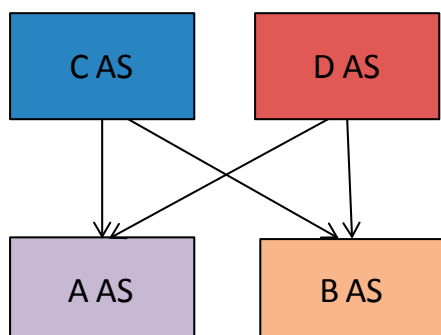
Aksjonæravtaler mv. bør gjennomgås med tanke på om slike kan medføre at vilkåret om kontroll er oppfylt.

Det fremgår av forarbeidene at selv om den indirekte eierandelen blir mindre enn 50 prosent, er partene i interessefellesskap så lenge eierandelen i hvert ledd er minst 50 prosent, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 123:

«Ved beregning av indirekte eierandeler skal alle eierandeler på minst 50 pst. regnes med, selv om en ved å multiplisere eierandelene kommer til at den indirekte eierandelen ikke utgjør minst 50 pst. Dette gjelder uavhengig av hvor mange selskap det eies eierandeler gjennom. Dersom selskap A eier 70 pst. av selskap B, som igjen eier 70 pst. av selskap C, vil en matematisk beregning av As eierandel i C være 49 pst. Kravet til indirekte eierandel er likevel oppfylt ettersom eierandelen i hvert ledd er på minst 50 pst.»

Enkelte uttalelser i forarbeidene går langt, hvor også eierskap mellom ulike skattytere kumuleres, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 124:

«Ved beregningen av om kravet til eierandel eller kontroll er oppfylt, skal det tas hensyn til den samlede innflytelsen dersom det foreligger flere nærstående. Et skattyterforetak A som eies av to selskap B og C med 50 pst., vil således være nærstående med selskap D dersom B og C samlet eier minst 50 pst. av D.»

Omklassifisering av eksterne lån til interne lån hvis nærstående har ytt sikkerhet

Generelt om omklassifisering av eksterne lån

Utgangspunktet er at begrensingsregelen gjelder lån mellom nærstående, dvs. interne lån, jf. § 6–41 (1). I tillegg omfattes visse eksterne lån. Etter sktl. § 6–41 (6) skal følgende eksterne lån anses som interne lån:

«(6) Om den gjelden som ligger til grunn for rentekostnaden er opptatt hos en part som ikke er nærstående, anses gjelden likevel som opptatt hos en nærstående part så langt

(a) en nærstående part har stilt sikkerhet for gjelden, eller

(b) den part som er nærstående har en fordring på en ikke-nærstående part, og fordringen har sammenheng med gjelden».

Bestemmelsen innebærer at eksternt lån, hvor en nærstående part har stilt sikkerhet mv. for gjelden, anses som internt lån. Omklassifisering av eksternt lån til internt lån som følge av sikkerhetsstillelse kom inn som en utvidelse i statsbudsjettet oktober 2013, og sikkerhetsstillelse fra nærstående ble ikke sendt på høring.

Det var Skattedirektoratet som i sin høringsuttalelse foreslo at nærståendegarantier skulle medføre at eksterne lån anses som interne lån. Begrunnelsen som ble gitt var omgælseshensyn, jf. Skattedirektoratets høringsuttalelse datert 19. juni 2013 pkt. 2.4.4:

«Finansdepartementet har lagt til grunn at visse eksterne lån skal anses som interne lån. Etter vår oppfatning vil det kunne være formålstjenlig om dette også legges til grunn for eksterne lån hvor det foreligger morselskapsgaranti, evt. andre konserninterne lånegarantier. Uten en slik utvidelse vil regelen være for lett å omgå. I slike tilfeller er det den interne garantisten som reelt sett tar risikoen, slik at den aktuelle låntaker vil kunne ta opp langt større eksterne lån enn låntaker har kapasitet til på egenhånd.»

Finansdepartementet begrunnet bestemmelsen med at garantier kunne øke et selskaps låneevne, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) pkt. 4.12.3:

«Slik sikkerhetsstillelse foreligger blant annet i tilfeller der et selskap får et lån fra en uavhengig part, for eksempel en bank, mot at nærstående selskap, typisk morselskapet, stiller garanti for gjelden. En garanti fra et morselskap kan gi et datterselskap mulighet til å ta opp et høyere lån hos en uavhengig långiver enn datterselskapet ville fått uten garantien. Dermed kan størrelsen på rentekostnadene som er fradragsberettiget ved ligningen av datterselskapet, øke. Den økte gjelden kunne ha vært tatt opp som et internt lån direkte fra morselskapet, men ikke som eksternt gjeld uten morselskapsgaranti.»

Selv om det foreligger sikkerhetsstillelse fra nærstående, kan ikke omgælseshensyn etter vårt syn begrunne at eksterne lån omklassifiseres fullt ut. Som fremhevet av Skattedirektoratet selv, er risikoen eventuelt at et konsernselskap tar opp større lån enn låntaker har kapasitet til på egenhånd. En logisk konsekvens av dette er at sikkerhetsstillelse *bare kan begrunne at man foretar en fordeling hvor lånet delvis blir ansett tatt opp av låntaker og delvis blir ansett tatt opp av garantisten*. Å anse hele låneforholdet som internt, med adgang til å avskjære alle renter, går utover de hensynene som Skattedirektoratet og Finansdepartementet selv påberoper seg.

Lovbestemmelsen innebærer at sikkerhetsstillelse fra nærstående fører til at alle rentebetalinger knyttet til lånet anses som interne renter, selv om en del av lånet kunne vært tatt opp av det låntakende selskapet på de samme vilkårene uten sikkerhet.

Finansdepartementet avviste en mellomløsning der lånet deles opp i en eksternt og en intern del, jf. Prp. LS 1 (2013–14) pkt. 4.12.3:

«Dersom sikkerheten gjelder hele lånet, vil alle rentebetalinger knyttet til lånet anses som interne renter, selv om en del av lånet kunne ha vært tatt opp av datterselskapet på de samme vilkårene uten sikkerhet. En oppdeling av lånet, slik at bare rentene på den delen som er ytet på grunn av morselskapsgarantien skal regnes som interne renter, ville ha vært vanskelig å gjennomføre i praksis. Løsningen ville også stå i dårlig sammenheng med løsningen for faktiske interne lån. For den sistnevnte typen lån regnes alle rentekostnader som interne renter, selv om låntakeren kunne ha tatt opp en del av lånet eksternt på samme vilkår.»

Sikkerhetsstillelse fra låntakende selskaps morselskap, søsterselskap mv.

Stilles sikkerhet fra låntakende selskaps morselskap, søsterselskap mv., vil et eksternt lån anses som internt etter fradragbegrensningsreglene. Eksisterende finansieringsordninger og garantiforpliktelser i konsernforhold bør gjennomgå for å unngå å bli rammet av rentebegrensningsregelen.

Letter of comfort mv.

I forarbeidene åpner departementet for at også en uformell sikkerhetsstillelse som for eksempel «letter of comfort» kan medføre at dette anses som sikkerhetsstillelse etter forslaget, med den konsekvens at lånet anses internt, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 127:

«Sikkerheten må bygge på en rettslig bindende avtale med långiver. I konsern er det vanlig at morselskap avgir erklæringer e.l. om økonomisk støtte ovenfor datterselskaps långivere («letter of comfort» mv.). Etter en konkret tolkning kan også en slik uformell sikkerhetsstillelse regnes som sikkerhetsstillelse etter forslaget her, og medføre at et eksternt lån anses ytet fra nærstående selskap. Dette gjelder likevel bare hvis sikkerhetsstillelsen har påvirket datterselskapets lånemulighet sammenlignet med hva som kunne vært oppnådd i markedet uten slik sikkerhetsstillelse.»

Departementet legger her opp til en skjønnsmessig vurdering av hvilke muligheter datterselskapet har for å få et lån i markedet.

Sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap – unntak i forskrift

Et underliggende selskaps sikkerhetsstillelse/garanti overfor et selskaps lån vil i utgangspunktet også omfattes av bestemmelsen, med den konsekvens at morselskaps lån anses internt, og rentene kan bli gjenstand for avskjæring etter rentebegrensningsregelen.

I statsbudsjettet ble det signalisert behov for unntak i forskrift, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 127:

«Det kan være grunn til å nyansere regelen i tilfeller der skattyteren selv har en viss eierandel i den nærstående parten som har stilt sikkerhet, for eksempel i form av pant i den nærstående partens eiendeler. I slike tilfeller gir skattyterens egne verdier grunnlag for en høyere gjeldsgrad. Ofte vil datterselskap måtte stille sikkerhet (såkalte positive eller negative pantsettelseserklæringer) i tilknytning til morselskapets låneopptak. Det kan argumenteres for at datterselskapets sikkerhetsstillelse ikke bør føre til at morselskapets gjeld til uavhengig långiver medregnes som intern gjeld etter begrensingsregelen.»

I utkastet til ny forskrift foreslår departementet unntak fra bestemmelsen i sktl. §6–41 sjettede ledd for visse typer lån med sikkerhetsstillelse fra nærstående part. Slike lån vil anses som eksterne, slik at renter ikke skal avskjæres. Unntakene gjelder følgende forhold:

- a. Lån med sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap i samme konsern ved en eierandel på minst 90 prosent

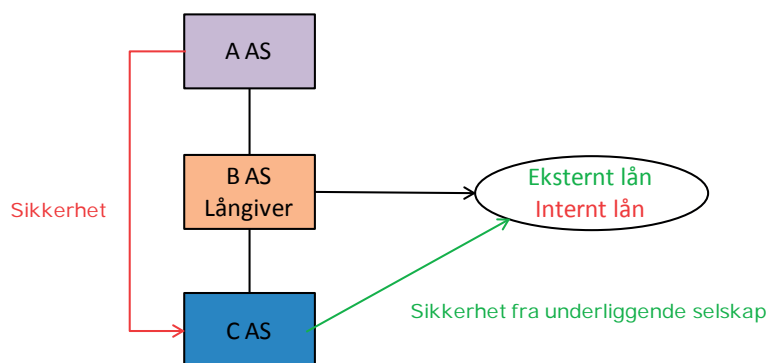
Der et eller flere underliggende selskaper har stilt sikkerhet og låntakerselskapet har en eierandel i de underliggende selskapene på minst 90 prosent, vil lånet anses eksternt. Det kreves ikke at øvrige vilkår for skattekonsern er oppfylt. Det stilles ikke krav om at det underliggende selskapet er skattepliktig til Norge. Utenlandske underliggende selskaper kan således stille sikkerhet for morselskapets lån uten at dette medfører at lånet anses internt, så lenge kravet til eierandel er oppfylt. Også sikkerhetsstillelse fra eller til fordel for deltakerlignede selskaper og andre innretninger vil kunne omfattes av unntaket.

Også indirekte eierskap skal kvalifisere for unntak, men bare dersom selskapet som stiller sikkerheten, er et underliggende selskap som eies indirekte av låntakerselskapet med minst 90 prosent. Sikkerhetsstillelse til fordel for søsterselskaper mv. vil ikke omfattes av unntaket selv om selskapene inngår i samme konsern.

Eksempel fra høringsutkastet

Selskap A eier 100 pst. av selskap B, og selskap B eier 100 pst. av selskap C. Dersom selskap C stiller sikkerhet for selskap Bs lån fra en ekstern långiver, vil den foreslåtte bestemmelsen om unntak fra skatteloven §6–41 sjettede ledd bokstav a ved sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap i utgangspunktet innebære at sikkerhetsstillelsen fra selskap C ikke gjør at rentene på det eksterne lånet må anses som interne renter ved anvendelse av regelen om begrensning av rentefradrag.

Dersom selskap A har stilt sikkerhet til fordel for selskap C, vil imidlertid unntaket fra skatteloven §6–41 sjettede ledd bokstav a likevel ikke gjelde, slik at rentene på lånet må anses som interne. Dette skyldes at sikkerhetsstillelsen fra selskap A til fordel for selskap C, sett i sammenheng med sikkerhetsstillelsen fra selskap C til fordel for selskap B, kan gi selskap B grunnlag for lån ut over det selskap B kunne ha oppnådd uten sikkerhetsstillelsen fra selskap C.

- b. Lån der underliggende selskap har avgitt negativ pantsettelseserklæring i tilknytning til morselskapets låneopp-tak

Hvis det er gitt negative pantsettelseserklæringer i underliggende selskap som låntakeren har direkte eller indirekte eierandel i, vil lånet anses som eksternt. Det stilles her ikke noen krav til størrelsen på eierandelen. Også sikkerhetsstillelse i form av negative pantsettelseserklæringer fra deltakerlignede selskaper og andre innretninger vil omfattes av unntaket.

- c. Sikkerhetsstillelse i form av pant i eierandeler i låntakerselskaper

Hvis en nærstående part har stilt sine aksjer i låntakeren som sikkerhet for et lån, vil lånet anses som eksternt. Dette unntaket gjelder uavhengig av eierandel og selskapsform.

Sikkerhet i form av pant i fordring på en nærstående låntaker er derimot ikke unntatt.

Unntak fra unntakene. Sikkerhet fra annen nærstående part

Departementet har foreslått en bestemmelse om at verken unntaket ved sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap (bokstav a) eller unntaket ved negativ pantsettelseserklæring i underliggende selskapet har en direkte eller indirekte eierandel i (bokstav b) skal gjelde dersom:

- en annen nærstående part har stilt sikkerhet til fordel for det underliggende selskapet som har stilt sikkerhet for det eksterne lånet, eller
- sikkerhet fra en annen nærstående part er stilt til fordel for et selskap som det underliggende selskapet har en direkte eller indirekte eierandel i.

Unntakene fra unntakene får anvendelse uavhengig av om det er en sammenheng mellom på ene side sikkerhetsstillelsen fra det andre nærstående selskapet til fordel for datterselskapet mv., og på den annen side datterselskapets sikkerhetsstillelse til fordel for morselskapet. Begrunnelsen for unntakene fra unntakene er at de aktuelle sikkerhetsstillelsene antas å kunne gi låntaker grunnlag for opplåning utover egen lånekapasitet.

Det fremgår av høringsutkastet at ved konsernkontoordninger med kreditt-ramme og sikkerhetsstillelse fra selskapene i fellesskap, vil bare rentene på morselska-

pets gjeld til banken anses som eksterne renter.

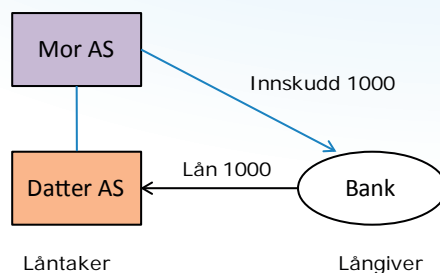
Komplekse regler

Forskriftsutkastet med unntak fra hovedregelen om at konserninterne sikkerhetsstillelser rammes av rentebegrensningsregelen er etter vårt syn både fornuftig og nødvendig. Den samlede reguleringen, bestående av en hovedregel, tre unntak og to unntak fra de første to unntakene, skaper imidlertid et komplekst regelsett, og det kan reises spørsmål om reglene er unødvendig komplekse.

Back-to-back-lån

Lån mellom nærstående som gis indirekte via uavhengig part

Et lån mellom nærstående selskaper som gis indirekte via en uavhengig part (såkalte «back-to-back»-lån), vil også anses som internt lån, jf. sktl. § 6–41 (6) b.

Et selskap kan for eksempel oppta lån i en uavhengig bank. Samtidig skyter selskapets morselskap inn et tilsvarende beløp i banken. I denne situasjonen skal lånet til banken anses som et internt lån etter rentebegrensningsregelen. Det gjelder likevel ikke hvis det ikke er noen forbindelse mellom utlånet og innlånet, dvs. at det foreligger et reelt tredjepartslån.

Det forutsettes at det skal foretas en konkret vurdering av om det foreligger tilstrekkelig «sammenheng» mellom morselskapets innskudd i banken og bankens utlån til datterselskapet.

«Captive-lignende lån»

I høringsnotatet datert 11. april 2013 var det foreslått en uttrykkelig bestemmelse om at gjelden likevel skal anses som internt lån der

«... den part som er nærstående har motatt en ytelse fra den ikke-nærstående part, og ytelsen har sammenheng med gjelden».

Av høringsnotatet side 29 fremkommer bakgrunnen for regelen:

«Et annet typetilfelle er der et selskap i utgangspunktet betaler rentekostnader på lån til en uavhengig part. Forutsetningen mellom partene er imidlertid at et beløp, som kan tilsvare rentekostnadene med fratrukk av en mindre provisjon til den uavhengige parten, skal viderebetales til et nærstående selskap som reelt er långiver. Etter rentebegrensningsregelen skal lånet til den uavhengige parten da likevel anses som et internt lån.»

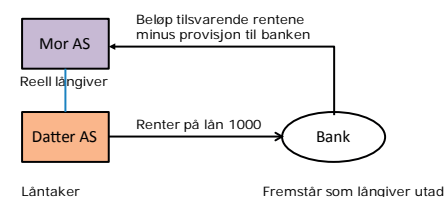
I statsbudsjettet har departementet gått bort fra at dette skal reguleres særskilt i bestemmelsen, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 126:

«Forslaget fra høringsnotatet om en uttrykkelig bestemmelse om at eksterne lån skal regnes som interne lån etter begrensningsregelen dersom det er forutsatt at den uavhengige parten skal viderebetale et (rente)beløp til et nærstående selskap, som reelt er långiver, videreføres ikke».

Samtidig anfører departementet at tilfellet allerede er omfattet av skatteloven § 6–41 (6) (b):

«Departementet antar at slike tilfeller vil være omfattet av det foregående alternativet, jf. forslaget i denne proposisjon til skatteloven § 6–41 sjettede bokstav b, ...». (I høringsforslaget var innholdet i skatteloven § 6–41 sjettede bokstav b foreslått plassert i skatteloven § 13–2 sjettede bokstav a).

Departementet legger opp til at det skal foretas en konkret vurdering. Er det en eksternt part som tilsynelatende står som långiver, mens det i realiteten er et bakenforliggende nærstående selskap som har risikoen for lånet, omfattes dette av regelen og lånet kan anses internt.

Reformbehov

De nye rentebegrensingsreglene er nå vedtatt, men det er allerede behov for å vurdere reglene nærmere. Reglene er strengere enn de reglene som er innført i andre land. Det er å håpe at Scheel-utvalget vil se på utformingen og effektene av de nye reglene, og komme med forslag til forbedringer, slik at ikke norske konsernselskaper rammes hardere enn utenlandske selskaper.

Scheel-utvalget

Scheel-utvalget skal vurdere den norske selskapsbeskatningen i lys av den internasjonale utviklingen, herunder behovet for og utforming av rentefradragsbegrensingsregler. Innstilling er ventet i oktober 2014.

I sin høringsuttalelse i juni 2013 anbefalte Advokatforeningen å utsette det videre lovarbeidet til etter at Scheel-utvalgets rapport forelå. I brev av 21. oktober 2013 til finansministeren anmodet NHO, Norges Rederiforbund og Finans Norge om det samme. Et tyvetalls høringsinstanser avga høringsuttalelser med en rekke innvendinger mot rentefradragsreglene.

Selv om reglene nå er vedtatt, er det lov til å håpe at Scheel-utvalget vil komme med forslag til forbedrede rentefradragsbegrensingsregler.

Valg av modell

Scheel-utvalget bør vurdere om den norske ordningen med sjablonmessig avskjæring av rentefradrag for rentekostnader over 30 prosent av skattemessig EBITDA er en god løsning, eller om noen andre ordninger er å foretrekke.

Nærståendebegrepet og omklassifisering

Nærståendebegrepet er meget vidt, og Scheel-utvalget bør vurdere å stramme inn på kretsen av nærstående. Regelen om at sikkerhetsstillelse fra nærstående

kan medføre at et eksternt lån skal anses som et internt lån, får vidtrekkende konsekvenser og rammer mange norske selskaper. Konsernselskapene er nå i full gang med å gjennomgå finansieringsstrukturen for å avverge at lån unødvendig rammes av rentebegrensingsregelen. De foreslåtte forskriftsunntakene vil avhjelpe, men er samtidig komplekse og til en viss grad uoversiktlige. Scheel-utvalget bør vurdere om den lovfestede adgangen til å anse eksterntlån som internlån går for langt, selv etter at unntakene i forskriften blir vedtatt.

Symmetrihensynet

I høringsrunden ble det med styrke fremhevet at det bør være symmetri i beskatningen. Forslaget om rentebegrensningen rammer norske långivere ved at rentefradraget begrenses, samtidig som renteinntektene i et annet konsernselskap beskattes fullt ut. Dette skaper en asymmetri i beskatningen av renter, og en økonomisk dobbeltbeskatning som slår uheldig ut for alle selskaper som ikke bedriver skatteplanlegging ved å utnytte satsforskjeller mellom ulike land.

Dersom reglene f.eks. utformes for konsernet som helhet, vil denne asymmetrien ikke oppstå. Finansdepartementet «er enig i at det kan argumenteres for at fradragsbegrensningen burde legges på konsernnivå i stedet for på det enkelte selskap. Det er ingen grunn til å ramme rentebetalinger der de motsvarende renteinntektene beskattes med ordinær skattesats», jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 130.

Til tross for dette velger departementet å ikke gå videre med en slik løsning. Scheel-utvalget bør sikre at konsern ikke kommer i en situasjon hvor renteinntektene fullt ut beskattes med høy sats, samtidig som det ikke gis fradrag for gjeldsrentene.

Sverige har innført regler for å begrense rentefradraget, men i svensk rett er det to viktige unntak fra hovedregelen, jf. Prop. 1 LS (2013–2014) side 106:

«For det første gjelder begrensingsreglen ikke dersom den motsvarende inntek-

ten skulle ha blitt skattlagt med minimum 10 pst. etter lovgivningen i den stat hvor inntekten hører hjemme, forutsatt at selskapet bare hadde hatt denne inntekten. Dette er en hypotetisk test, og det er ikke noe krav om at inntekten faktisk skattlegges.

For det andre gjelder begrensingsregelen ikke dersom både kjøpet av eierandelen og valg av finansieringsform (gjeld), er forretningsmessig motivert. Hvis dette kravet er tilfredsstillt, er rentene fradragsberettiget selv om vilkårene i 10-pst. regelen ikke er oppfylt.»

Sverige har innført regler som i større grad enn de norske reglene gir mulighet til symmetrisk behandling av rentekostnader og renteinntekter, basert på skattenivå i det land renteinntektene beskattes og avhengig av den forretningsmessige begrunnelsen for kjøp av eierandel og finansieringsform. Det bør derfor være mulig å vurdere innføring av sikkerhetsventiler også i de norske reglene, slik at reglene ikke medfører en økonomisk dobbeltbeskatning av norske konsernselskaper.

Underskudd

Det er også en graverende svakhet ved lovreglene at inntektstillegget for renter som avskjæres, ikke kan føres mot fremførbart underskudd eller avgis til andre konsernselskaper i form av konsernbidrag. Det er ikke gitt noen begrunnelse for dette forslaget i proposisjonen, ut over at dette er den tekniske virkningen av reglene og dette er presisert i skatteloven § 6–41(3) tredje punktum:

«Det gis ikke fradrag for ytterligere fremførbart underskudd, jf. § 14–6, eller konsernbidrag, jf. § 10–4, etter at det er foretatt avskjæring av rentefradrag etter dette ledd.»

En slik regel har ingen sammenheng med formålet med lovforslaget. Igjen kan man komme i en situasjon hvor konsern får betalbar skatt, selv om det enkelte selskapet eller konsernet som helhet har underskudd. Scheel-utvalget bør endre regelen, slik at renter som er avskåret, kan avregnes mot underskudd og medtas ved beregning av fradragsberettiget konsernbidrag.